

Obsah:

Kapitola I. Základní pojmy	10
I.1. Životní prostředí, životní prostředí člověka, životní podmínky.....	10
1.1. Životní prostředí	10
1.2. Životní prostředí člověka	14
1.3. Životní podmínky	15
1.4. Závěrem k problematice pojmu „životní prostředí“.....	16
I.2 Ekosystém	17
I.3 Přírodní zdroje	18
I.4 Znečišťování životního prostředí	18
I.5 Poškozování životního prostředí	19
I.6 Únosné zatížení území	19
I.7 Ekologická stabilita.....	21
I.8 Péče o životní prostředí	22
Kapitola II. Právo a životní prostředí, právo životního prostředí.....	22
II.1 Právo a životní prostředí	24
II.2 Právo životního prostředí	25
2.1 Zvláštnosti životního prostředí a společenských vztahů, ...	26
2.2 Metoda právní regulace	27
II.3 Prameny práva životního prostředí	37
3.1 Prameny obecného základu práva životního prostředí	38
3.1.1 Obecné prameny práva životního prostředí v síle ústavních zákonů	38
3.1.2 Obecné prameny práva životního prostředí v síle zákonů obyčejných	46
3.2 Složkové zákony	48
3.3 Prameny ostatní	49
3.4 Komunitární právo životního prostředí	50
3.4.1 Primární právo	51
3.4.2 Sekundární právo	52
3.4.3 Systém komunitárního práva životního prostředí	54
3.4.4 Další prameny komunitárního práva životního prostředí	55
3.4.5 Vztah komunitárního a českého práva životního prostředí	56
3.5 Mezinárodní právo životního prostředí	57
3.5.1 Prameny mezinárodního práva životního prostředí	58
3.5.1.1 Mezinárodní smlouvy	59
3.5.1.2 Mezinárodní obyčeje	61
3.5.1.3 Obecné zásady právní	62
3.5.1.4 Soudní rozhodnutí a učení nejkvalifikovanějších znalců veřejného práva ..	63
3.5.1.5 Jednostranné mezinárodní akty	64
3.5.2 Zásady mezinárodního práva životního prostředí	64

3.5.3 Systém mezinárodního práva životního prostředí	65
3.5.4 Mezinárodní právo a český právní řád	69
Kapitola III. Principy práva životního prostředí	71
III.1 Princip nejvyšší ochrany.	72
III.2 Princip trvale udržitelného rozvoje.	72
III.3 Princip komplexního pojetí životního prostředí a jeho integrované ochrany.	73
III.4 Princip prevence.	73
III.5 Princip předběžné opatrnosti (v pochybnostech ve prospěch životního prostředí)....	74
III.6 Princip přípustné míry znečišťování životního prostředí	74
III.7 Princip odpovědnosti původce (znečišťovatel platí)	75
III.8 Princip ochrany životního prostředí jako všeobecné povinnosti.....	76
III.9 Princip účasti jednotlivce i veřejnosti na rozhodování o životním prostředí	77
Kapitola IV. Subjekty práva životního prostředí a institucionální zabezpečení ochrany životního prostředí.....	78
IV.1 Úvodem	78
IV.2 Základní prameny právní úpravy	79
IV.3 Státní orgány a jiné instituce veřejné správy	80
3.1 Zákonodárné orgány	80
3.2 Soudy.....	80
3.3 Výkonná moc	81
3.3.1 Orgány činné v trestním řízení	81
3.3.2 Orgány veřejné správy a veřejnoprávní korporace.....	81
3.3.2.1 Orgány veřejné správy na republikové úrovni	83
3.3.2.1.1 Vláda republiky jako orgán státní správy s všeobecnou působností	83
3.3.2.1.2 Ministerstvo životního prostředí ČR	84
3.3.2.1.3 Ostatní ústřední orgány státní správy (ministerstva), v jejichž čele stojí člen vlády	86
3.3.2.1.4 Další ústřední orgány státní správy	89
3.3.2.1.5 Specializované ústřední kontrolní orgány státní správy	90
3.3.2.1.6 Další specializované veřejnoprávní korporace.....	92
3.3.2.2 Územní orgány na místní úrovni (územní veřejnoprávní korporace)	97
3.3.2.2.1 Kraj v samostatné působnosti.....	98
3.3.2.2.2 Orgány kraje v přenesené působnosti.....	98
3.3.2.2.3 Obec v samostatné působnosti	99
3.3.2.2.4 Obecní úřady v přenesené působnosti	100
3.3.2.2.5 Pověřené obecní úřady	100
3.3.2.2.6 Obecní úřady obce s rozšířenou působností	100
3.3.2.3 Specializované orgány státní správy s jinak územně vymezenou působností věcně zaměřené na specializovanou oblast péče o životní prostředí.....	100
3.3.2.3.1 Krajské hygienické stanice (územní orgány ochrany veřejného zdraví). 101	101
3.3.2.3.2 Správy národních parků a chráněných krajinných oblastí	101
3.3.3 Orgány stráže.....	102
IV.4 Fyzické osoby (každý)	102

IV.5 Podnikatelé – fyzické osoby oprávněné k podnikání a právnické osoby (včetně státních podniků)	104
IV.6 Právnické osoby nestátní neziskové	105
6.1 Občanská sdružení.....	106
6.2 Politické strany a politická hnutí	107
6.3 Obecně prospěšné společnosti.....	107
6.4 Nadace a nadační fondy	108
6.5 Právnické osoby sui generis (např. honební společenstva)	108
6.6 Subjekty zájmové samosprávy	109
Kapitola V. Formy činnosti veřejné správy na úseku ochrany životního prostředí	110
V.1 Úvodní poznámka.....	110
V.2 Jednotlivé formy činnosti	110
2.1 Normativní správní akty	110
2.1.1 Akty s povahou prováděcího právního předpisu.....	111
2.1.1.1 Nařízení vlády republiky	111
2.1.1.2 Obecně závazné právní předpisy ministerstev a ostatních ústředních orgánů státní správy.....	111
2.1.1.3 Nařízení krajů k plnění jejich úkolů ve věcech jejich přenesené působnosti	112
2.1.1.4 Nařízení obcí k plnění jejich úkolů ve věcech jejich přenesené působnosti	112
2.1.2 Akty první	113
2.1.2.1 Obecně závazné vyhlášky krajů k plnění jejich úkolů v samostatné působnosti.....	113
2.1.2.2 Obecně závazné vyhlášky obcí k plnění jejich úkolů v samostatné působnosti.....	113
2.2 Interní normativní akty	114
2.3 Individuální správní akty	115
2.3.1 Správní rozhodnutí	115
2.3.1.1 Rozhodnutí o udělení povolení	116
2.3.1.2 Rozhodnutí o udělení souhlasu	117
2.3.1.3 Rozhodnutí o výjimce	117
2.3.1.4 Rozhodnutí o námitkách.....	117
2.3.1.5 Rozhodnutí o vyhlášení ochrany	118
2.3.1.6 Rozhodnutí o registraci	118
2.3.1.7 Rozhodnutí o omezení činnosti	118
2.3.1.8 Rozhodnutí o zákazu činnosti.....	120
2.3.1.9 Rozhodnutí o uložení nápravných opatření.....	122
2.3.1.10 Rozhodnutí o odebrání	123
2.3.1.11 Rozhodnutí o povinnosti zaplatit poplatek.....	123
2.3.1.12 Rozhodnutí o spáchání správního deliktu a o uložení sankce	124
2.3.1.13 Rozhodnutí o odepření informace	125
2.3.1.14 Rozhodnutí o odstranění pochybností	125
2.3.1.15 Rozhodnutí o udělení autorizace	126

2.3.2 Jiné úkony s povahou individuálních správních aktů.....	126
2.3.2.1 Vyhádření	127
2.3.2.1.1 Obecná charakteristika	127
2.3.2.1.2 Stanoviska	128
2.3.2.2 Osvědčení	131
2.3.2.3 Sdělení	132
2.3.2.4 Jiné úkony podle § 158 správního řádu.....	132
2.3.3 Faktické úkony resp. zásahy.....	133
2.4 Jiné úkony bez povahy individuálních správních aktů.....	133
2.4.1 Evidenční úkony a registrační úkony	133
2.4.2 Informační úkony	134
2.4.3 Programovací a plánovací úkony	135
2.5 Veřejnoprávní smlouvy	136
2.6 Opatření obecné povahy	139
Kapitola VI. Zpřístupňování informací o životním prostředí	143
VI.1 Prameny právní úpravy	144
VI.2 Aktivní zpřístupňování informací	148
2.1 Informování veřejnosti v případě bezprostředního ohrožení zdraví anebo životního prostředí.....	148
2.2 Informování veřejnosti o typu a rozsahu informací o životním prostředí, které mají povinné subjekty k dispozici a o vlastním procesu zpřístupňování informací.....	148
2.3 Vytváření veřejně přístupných registrů a souborů dat.....	149
VI.3 Pasivní zpřístupňování informací.....	152
3.1 Pojem informace o životním prostředí a informace o stavu životního prostředí	152
3.2 Subjekty povinné zpřístupňovat informace o životním prostředí	154
3.3 Způsob a postup pasivního zpřístupňování informací.....	155
3.3.1 Povinný subjekt nemá požadovanou informaci k dispozici	158
3.3.2 Povinný subjekt požadovanou informaci zpřístupní	159
3.3.3 Povinný subjekt odmítne zpřístupnit informaci, kterou má k dispozici	160
3.3.4 Povinný subjekt na žádost nereaguje	163
Kapitola VII. Prevence v právu životního prostředí	165
VII.1 Prevence jako princip	165
VII.2 Další projevy principu prevence v právu životního prostředí	169
VII.2.1 Posuzování vlivů činností na životní prostředí	171
2.1.1 Vývoj právní úpravy	171
2.1.2 Prameny právní úpravy	172
2.1.3 Základní pojmy a subjekty účastnící se procedury posuzování vlivů	173
2.1.4 Principy posuzování vlivů na životní prostředí	176
2.1.4.1 Zásada výběru aktivit podléhajících proceduře EIA	177
2.1.4.2 Zásada komplexnosti	180
2.1.4.3 Zásada alternativního řešení	182
2.1.4.4 Zásada včasnosti	182
2.1.4.5 Zásada účasti odborníků	183
2.1.4.6 Zásada účasti veřejnosti	184

2.1.4.7 Zásada dvoustupňovitosti	187
2.1.4.8 Zásada nezávaznosti stanoviska pro rozhodovací řízení.....	188
2.1.5 Nástroje právní úpravy	190
2.1.5.1 Nástroje právní úpravy posuzování vlivu záměrů.....	190
2.1.5.2 Nástroje právní úpravy posuzování vlivu koncepcí	192
2.1.5.3 Speciální právní úprava posuzování vlivů	195
2.1.6 Organizační zabezpečení	198
VII.2.2 Institut územního plánování, územního řízení a stavební řád a jejich role v ochraně životního prostředí.....	200
2.2.1. Územní plánování a životní prostředí	200
2.2.2. Nástroje územního plánování	201
2.2.2.1 Územně plánovací podklady (ÚPP)	201
2.2.2.2 Politika územního rozvoje.....	202
2.2.2.3 Územně plánovací dokumentace (ÚPD)	205
2.2.2.3.1 Zásady územního rozvoje.....	205
2.2.2.3.2 Územní plán	210
2.2.2.3.3 Regulační plán.....	218
2.2.2.4 Územní řízení a rozhodnutí	226
2.2.2.4.1 Druhy územního rozhodnutí.....	227
2.2.2.4.2 Územní řízení	230
2.2.2.4.3 Územní rozhodnutí	234
2.2.2.5 Zjednodušené územní řízení.....	236
2.2.2.6 Územní souhlas	238
2.2.2.7 Územní opatření	239
2.2.2.7.1 Územní opatření o stavení uzávěre	240
2.2.2.7.2 Územní opatření o asanaci území.....	240
2.2.3 Stavební řízení.....	240
2.2.3.1 Stavební povolení	241
2.2.3.2 Veřejnoprávní smlouva	243
2.2.3.3 Zkrácené stavební řízení.....	243
2.2.3.4 Ohlášení stavby	244
2.2.3.5 Stavby, terénní úpravy, zařízení a udržovací práce nevyžadující ani stavební povolení ani ohlášení.....	244
2.2.3.6 Užívání staveb	245
2.2.3.7 Odstraňování staveb	247
2.2.4. Stavební dozor	250
VII.2.3 Integrovaná prevence	251
2.3.1 Prameny platné právní úpravy	251
2.3.2 Principy institutu integrované prevence	251
2.3.3 Řízení o vydání integrovaného povolení	253
2.3.3.1 Příslušným k vedení řízení	253
2.3.3.2 Zahájení řízení	254
2.3.3.3 Účastníci řízení	255
2.3.3.4 Postup v řízení po jeho zahájení.....	255

2.3.4 Základní povinnosti provozovatele	261
2.3.5 Integrovaný registr znečištěvání životního prostředí	263
VII. 2.4 Prevence vzniku ekologické újmy	265
VII.2.5 Mimořádné události a ochrana životního prostředí	266
2.5.1 Základní právní předpisy	266
2.5.2 Základní pojmy	266
2.5.3. Právní prostředky k řešení mimořádných událostí	269
2.5.3.1 Ústavní základ	269
2.5.3.2 Zákonná právní úprava	270
2.5.3.3 Požární ochrana	270
2.5.3.4 Integrovaný záchranný systém	272
2.5.3.4.1 Složky IZS	272
2.5.3.4.2 Koordinace složek IZS	273
2.5.3.4.3 Dokumentace IZS	275
2.5.3.4.4 Činnosti a další nástroje k řešení mimořádných událostí	276
2.5.3.4.5 Institucionální zajištění	279
2.5.3.5 Krizové řízení	280
2.5.3.6 Zvláštní prostředky uplatňované při ochraně životního prostředí	281
2.5.3.6.1 Prevence závažných havárií	282
2.5.3.6.2 Jaderná bezpečnost	283
2.5.3.6.3 Zvládání mimořádných událostí ve složkových zákonech	284
Kapitola VIII. Odpovědnost v právu životního prostředí	285
VIII.1 Obecně o pojmu právní odpovědnost	286
VIII. 2 Formy právní odpovědnosti uplatňované v životním prostředí	286
2.1 Trestněprávní odpovědnost v ochraně životního prostředí	287
2.2 Administrativněprávní (správněprávní) odpovědnost	290
2.2.1 Odpovědnost za přestupky	290
2.2.2 Odpovědnost za jiné správní delikty	292
2.2.2.1 Jiné správní delikty fyzických osob (fyzických osob nemajících status podnikatele)	292
2.2.2.2 Jiné správní delikty právnických osob a fyzických osob se statutem podnikatele	292
2.3 Majetkoprávní odpovědnost (odpovědnost za škodu)	294
2.4 Ekologická odpovědnost - odpovědnost za ekologickou újmu	297
2.4.1 Ekologická újma v zákoně č. 17/1992 Sb., o životním prostředí	297
2.4.2 Zákon č. 167/2008 Sb., o předcházení ekologické újmě a o její nápravě	301
Kapitola IX. Vlastnictví, podnikání a životní prostředí	316
IX.1 Vztah vlastnictví a životního prostředí	318
IX.2 Kompenzace za omezení výkonu vlastnického, případně užívacího, práva při ochraně životního prostředí	323